

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1919, kl. ¹/₂₁ e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om förläggning av statens lantbruksskolor till lämpliga kronoegendomar.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad motion, nr 189, har herr Runefors hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, det Kungl. Maj:t ville låta utreda angående förläggning av statens lantbruksskolor till lämpliga kronoegendomar.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionärens hemställan, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Frågan om lämpligheten av en förläggning av med statsmedel understödda lantbruksskolor till kronoegendomar har, på grund av motioner av herr Runefors, varit föremål för behandling vid såväl 1915 som 1917 års riksdagar. Båda dessa motioner hava emellertid i enlighet med jordbruksutskottets hemställan blivit av riksdagens båda kamrar avslagna.

Utskottet.

1915 års jordbruksutskott anförde i ämnet, bland annat, följande:

»De båda lantbruksskolorna vid Ultuna och Alnarp äro, såsom motionären framhåller, förlagda till kronoegendomar, men då dessa skolor hava en organisation, som delvis är gemensam med de båda därvarande lantbruksinstitutens, torde de icke utan vidare kunna återopas såsom något bevis för motionärens uppfattning, att det skulle vara i ekonomiskt hänseende fördelaktigare att förlägga dylika skolor till kronoegendomar än till fastigheter i enskild ägo. Ur synpunkten av att från vissa kronoegendomar erhålla högre avkastning torde förslaget om en ytterligare förläggning av lantbruksskolor till dessa egendomar därför icke vara att förorda, och utskottet kan icke underlåta att härvid återopa motionärens eget uttalande, att, »om en lantbruksskola hålles som den bör, den icke kan under nuvarande förhållanden bliva någon lukrativ affär för skolegendomsägaren».

Såsom ett annat skäl för sin framställning har motionären återopat, att, därest en för lantbruksskola lämplig kronoegendom en gång bleve för ändamålet iordning-

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 10 saml. 7 häft. (Nr 12.)

ställd, behöfve därefter icke riskeras, att skolan genom ombyte av ägare till egendomen måste flyttas från densamma. Ej heller av sådan anledning anser sig utskottet kunna tillstyrka motionen, då det enligt utskottets mening icke under alla förhållanden vore enbart fördelaktigt, om en skola av ifrågavarande slag alltjämt förbleve förlagd å samma egendom, utan tvärtom för undervisningens ändamålsenliga bedrivande det torde vara av vikt, att skolan efter viss tids förlopp kan förflyttas till annan egendom.»

1917 års jordbruksutskott yttrade i huvudsak följande:

»Motionären synes nu förmena, att på grund av åtskilliga omständigheter de med statsmedel understödda lantbruksskolorna ej fylla berättigade krav i fråga om tidsenlig och rationell undervisning. Såsom ett led i de åtgärder, vilka torde vara ägnade att avhjälpa åsyftade missförhållanden, har motionären tänkt sig en förläggning av nämnda skolor till lämpliga kronoegendomar. Att motionären härvid icke avsett statsens övertagande jämväl av själva skolorna såsom sådana, synes utskottet uppenbart, alldenstund en sådan anordning skulle påkalla en fullständig omläggning av hela den av Kungl. Maj:t och riksdagen år 1911 fastställda organisationen av ifrågavarande skolor, något som motionären alls icke ifrågasatt.

Utan att vilja fatta ställning till huruvida de av motionären framställda anmärkningarna kunna anses befogade, vill utskottet uttala, att genom den av motionären nu ifrågasatta åtgärden enligt utskottets uppfattning näppeligen några fördelar till vinnande av nämnda syfte torde kunna ernås.»

Utskottet ansluter sig i allt väsentligt till vad sålunda från jordbruksutskottets sida vid sagda riksdagar i ämnet anförts. Några nya skäl ägnade att föranleda utskottet att härutinnan intaga en ändrad ståndpunkt hava icke av motionären anförts. Då utskottet sålunda icke kan biträda förslaget om den begärda utredningen, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 februari 1919.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande. Herrar greve *Hamilton*, *Ericsson Aaby*, *Holmquist*, greve *Wachtmeister*, *Persson*, *Barthelson*, friherre *Silfverschiöld*, *Nilsson*, *Öberg*, *Sjöblom*, *Johansson* i Uppmälby, *Lundström*, *Sävström*, *Öhman*, *Welander* och *Ericson* i Obergå.